

„kiküldetés”! Azt hittem, nőkről, ivászatokról van szó! Most már tudom, hogy nem. Később is megtartották „társadalmi kapcsolatnak”! Társadalmi kapcsolatnak! Érti?

Az öregasszony elmosolyodott, és nagyokat bólintott. Ő ne értené?

Azt hiszem, nem bírom ki, folytatta Adél, és egy pillanatra úgy tűnt, legyőzi viszolygását, és odabújik az öregasszonyhoz, tőpedt melléhez szorítja a fejét, de végül elhátrált mellőle. Leült a ládájára, onnan folytatta a beszélgetést. Kérdezgettem: Na, milyen volt? Semmilyen. Mi történt? Semmi. Sosem nézett a szemembe. Aztán egyre hallgatógabb lett.

Ahogy hazajött, dőlt belőle a szó, mesélte saját emlékeit az öregasszony. Meghánytunkvetettünk mindent, aztán a begörbesztett mutatóujjával ott hadonászott az orrom előtt, így, ni!, mondta, és Adél szeméhez emelte dagadt ízületektől rücskös, behajlított mutatóujját. Én meg tudtam, hogy ez bizony azt jelenti: „Erről aztán egy szót se senkinek, Rózsikám!”, Rózsikám, így hívott engemet.

Csönd lett. Mindkettejük előtt képek peregetek le húsz-harminc évvel korábbi életükből. Az öregasszony mosolygott.

Oláh András

AZ ELVESZETT KÉZIRAT*

„...Érezé akkor szemérmes Erzsók,
 hogy Csepü Palkó,
 a tiszteletes két pej csikájának jóképű abrakolója
 hátulról föllebenté szoknyája szegélyit,
 és mives buzogányát előremeresztvén
 zihálva töri az irtást.
 Erzsók szemérme ellen ekkora vétséget
 tavasz óta senki sem követett el,
 hacsak széles tenyerű Fejenagy nem,
 a helység borízú hangú kalapácsa,
 bár maga Erzsók is úgy vélte utóbb,
 hogy Fejenagy lomposa akaratban és kitartásban is
 alatta maradt eme szerszámnak, amely
 mohón tolakodva iparkoda egyre tovább.
 „Ah, ne most...” – pihegte szemérmes Erzsók,
 de a borral teli kancsót vigyázatosan elereszté,
 jobbjaival védekezésül a hordó
 penészes peremébe kapaszkodott,
 baljával peniglen megragadá
 a faltörő kost, mely már csiklandta keményen.

* Petőfi A HELYSÉG KALAPÁCSA című vígeposzának mostanáig lappangó részlete.

Riadtan megszorítá, félve,
 hogy a felhevült testnek ennyi elég lesz,
 de Csepü Palkót, a tiszteletes két pej csikájának
 természetes abrakolóját nem olyan fából faragták,
 aki megtorpan az ajtóban, ahová egyszer már békopogott.
 Két tenyerével összerelgeti Erzsók szerte elomló keblei halmát,
 megmarkolá őket keményen,
 hegyes bajszával pedig nyakát csiklandta vala,
 s az alábbi szerelmes szókkal
 kényszeríté megadásra a szemérmes asszonyt:
 „Ej, hagyjad má' no...”

Meghatódott Erzsók eme lélekből fakadó őszinte beszéden,
 még erősebben megragadá Csepü Palkó büszkén meredő lőcsét,
 mely addigra már többször végigsimítá szemérme bozontját,
 s örömmel látá, hogy amaz hamar megtalálta vala az ösvényt
 barlangjának vágytól lüktető kapujához.

Szeme pilláin az öröm könnyének gyöngye ragyogott hamarost,
 élvezetének kirobbanó sikolyát pedig
 a hangászkar tagjai hárman sem tudták vala
 túlharsogni fönt az ivóban.

Kés pengéje se metszé el a liliomnak szálát oly sebesen,
 mint ahogy támada csend a fent mulatók közt.

A kancsal hegedűs szája tátva maradt,
 miként éhes gólyafi tája a csőrét.

A félszemű cimbalmos keze a levegőbe dermedt,
 miképpen téli estéken az ablakra a pára.

Nagyot csuklott a lágyszívű kántor is,
 és minden tekintet a pincelejárára meredt,
 ahol Erzsókot eltűnni látták vala pár percnél előtte.

Mozdulni azonban senki sem mere mindaddig,
 míg a pincelejáró ajtaja fel nem tárult vala,
 s mögötte elő nem bukkana Erzsók pírral teli szemérmes arca.
 „Mi történt odalenn? Úgy megijedénk...” – tudakolá
 őszinte rémülettel a lágyszívű kántor.

„Jaj, ne is kérdeje! – sopánkodott Erzsók angyali arccal. –
 Akkora egér volt odalent és akkora farka,
 hogy ha Csepü Palkó nincsen,
 bizony odavesztem volna tán a rémülettől egészen.”

A lágyszívű kántor megnyugoda az őszinte beszéden,
 s a többiek is poharuk felé fordultak, bár akadott közöttük
 olyanféle is, aki pusmogva, somolygva voná kétségbe
 az egérről szóló történet hitelét, és nem áttallott vala
 másféle faroknak kéjt fokozó riadalmáról fecserészni.

„Ilyen a pletykabeszéd – sóhajtott tehetetlen aggodalommal
 Bagarja uram felé fordulva a lágyszívű kántor. – A legszűzebb
 ártatlanságnak tiszta vizét is bémocskolja iszappal...”

KARÁCSONY

a téren ételt osztanak
arcok párája keveredik a gőzölgő levessel
forralt bor is van és hozzá szeretetzene szól
a lelkiismeret megnyugszik
mintha ettől jobb lenne a világ
penészes szavakra fals szólamokra is telik
régen méltóságos asszonyok
toporogtak a kondérok között
s amint tehették gyorsan kezét is mostak
mert érezték hogy piszkos lett a szándék
most lángot okádó cirkuszi artisták
hazudják szemünkbe a mosolyt
talpunk alatt a szülőföld didereg
harang kondul a szívek hidegében
kiapadt álmok csüngnek
a felcicomázott karácsonyfáról
mennyre fáj a magány
összemosódnak az árnyak
mint valaha volt szaloncukor
keményen roppan az angyali üdvözet
s ahogy a kulcs fordul a zárban
mögötte nincs már távoli táj
nincs messze s közel
csak bezárt ajtók és a hajléktalan szeretet

Vécsei Rita Andrea

ANGOLKISASSZONYOK

Magyarázkodni kezdenék magamnak épp,
és csodálkozom, hogy nem megy úgy,
ahogy szeretném.
Pedig elvonultam egy kellően hűvös szobába,
ahová a hangok csak dallamukban szűrődnek fel.

Figyeltem, mikor hagyják abba a lepkegyűjtést.

Egy rímes mondat után rímtelen következett,
Robert De Niro ma hetvenéves lett.

Hallottam a kutyát, ahogy a kerítésen vakarja magát,
és hogy az ötliteres
szatmári csemegeuborkás üvegbe tett lepkének
kell-e inni adni.

Otthagytam a szobát, a házat,
és kísétáltam, csuklóm körül talált karperec,
egy kislányé volt, csupa sárga, piros, lila,
festett faszív, virág és csillagok.

Vártam, hogy összeszedjenek.

A templom kapóra jött, állt fölöttem,
mint ajtókeretben Almássy Mária állhatott.
Átrendeződtek a súlyok,
dalmát márvány és cseh porfír vetekedtek,
hogy lenyomják bennem, aki elveszett.

Majdnem karácsony volt,
az ég sötétkéék a ratfarhami zöld fenyőfák között,
és narancssárgák a fehér falak.

A két okos szüzet kéne elővennem,
hogy leírjam a szelídséget,
amivel a főhajóra nézel,
és rózsablakra a lépcsők fölött.

Akár egy máltai a kertbe szökött németeknek,
segítesz túlélni,
a szétszakadásnak vége,
kelet–nyugat,
megszagol egy vizsla,
a combod meleg, a sálad rám teríted,
egyszer sátrat verünk valahol, ahol nem szabad,
és tüzet is fogunk gyújtani.